

ทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

The Attitude of People toward the Management Policy of Community
Garbage in Mueang District, Samut Sakhon Province

ฐานิต สุทธิยุทธ์¹ ยูวัฒน์ วุฒิเมธี² จิดาภา ธิரசิริกุล³ ชานชัย จิตรเหล่าอาพร⁴

Tanit Suttiyut, Yuwat Vuthimedhi, Jidapa Thirasirikul, Chanchai Chitlaoarporn

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลแบบบังเอิญ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง
2. ทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครอยู่ในระดับปานกลาง
3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
4. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

คำสำคัญ (Keywords) : ทัศนคติของประชาชน; นโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน; สมุทรสาคร

Received: 2023-05-16 Revised: 2023-06-03 Accepted: 2023-06-05

¹ นักศึกษาลัทธิรัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Student of Master of Political Science Program, Siam University. E-mail: polsiamsu10@gmail.com

² อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, lecturer of Graduate School in Political Science, Siam University. E-mail: somkid.polsu@hotmail.com

³ คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Dean of Political Science Faculty, Siam University. E-mail: jidapa_thira2@hotmail.com

⁴ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยสาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม, Dean of Graduate School in Political Science, Siam University. E-mail: chanchai1974@hotmail.com

Abstract

This research article aimed: 1) to study the level of successful factors of local government management; 2) to study the level of the attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province; 3) to compare demographic factors and the attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province; and 4) to study the relationship between the successful factors of local government management and the attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province. This study used a quantitative research methodology. The population and samples were residents with their names in Samut Sakhon province's household registration. The research utilized an accidental sampling method to collect data from 400 members, using a questionnaire. The statistical tools were percentage, Means, S.D., t-test, F-test, and Pearson's Moment Product Correlation.

The results were as follows:

1. Over all successful factors of local government management were moderate.
2. The attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province was moderate.
3. The different demographic factors such as gender, age, occupation, family's income, and amount of family member had the same level of the attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province at the statistical significance level of 0.05.
4. The successful factors of local government management related to the attitude of people toward the management policy of community garbage in Mueang district, Samut Sakhon province were at the statistical significance level of 0.05.

Keywords: attitude of people; management policy of community garbage;
Samut Sakhon Province

บทนำ (Introduction)

บริบทสังคมเมืองในปัจจุบันทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนานั้น พบว่ามีปัญหาสังคมมากมายที่ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชน อาทิ มลพิษทางอากาศจากฝุ่นละออง ปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ปัญหาการจราจร ซึ่งรวมถึงปัญหาขยะ ซึ่งในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยต่างพยายามหาทางออกกับปัญหาดังกล่าวมาอย่างยาวนาน โดยหลายประเทศต่างเลือกใช้วิธีการลดปริมาณขยะผ่านการอาศัยความร่วมมือของประชาชนที่มีฐานะเป็นพลเมืองของรัฐให้เข้ามาช่วยกันคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น

สำหรับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของกระทรวงมหาดไทยนั้นได้มีแนวนโยบายในเรื่องดังกล่าวและมีการขับเคลื่อนนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559-2564 เนื่องจากขยะถือเป็นปัญหาที่มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในทุกสังคมทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ดังพบว่า รัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เห็นว่า การแก้ไขปัญหาขยะนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต่างตระหนักว่าเป็นปัญหาสำคัญและสะสมมายาวนาน โดยรัฐบาลถือว่าเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องแก้ไข จึงมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานที่จะต้องขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะในภาพรวมทั้งประเทศ ร่วมกันมีส่วนในการบริหารจัดการขยะ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมควบคุมมลพิษ, 2559) ภายใต้แนวทางการจัดการขยะ ให้ใช้หลัก 3ช คือ ใช้น้อย (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) และ นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) 3Rs (กรมควบคุมมลพิษ, 2563) สำหรับขยะจากครัวเรือนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำป้ายกำหนดสี เพื่อแยกขยะใส่ถุงจำนวน 4 ประเภท ได้แก่ สีเหลืองเป็นขยะรีไซเคิล สีแดงเป็นขยะอันตราย สีเขียวเป็นขยะเปียก และสีน้ำเงินเป็นขยะทั่วไป ทั้งนี้ในส่วนขยะในพื้นที่สาธารณะนั้นกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งถังขยะเป็น 2 สี คือ ขยะรีไซเคิล สีเหลือง และขยะทั่วไป/ขยะอินทรีย์ อย่างไรก็ตามแนวทางในการจัดเก็บขยะและการกำจัดขยะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการโดยใช้วิธีที่เหมาะสม ซึ่งให้กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมาย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมควบคุมมลพิษ, 2559)

จากการดำเนินนโยบายข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครเอง ก็รับและนำเอาแนวทางดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ รับผิดชอบอยู่

การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ” นี้ จึงมุ่งศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งย่อมนำไปสู่การกำหนดแนวทางเพื่อการวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นอื่นๆ ในจังหวัดสมุทรสาครให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันสอดคล้องกับความต้องการและสร้างการยอมรับจากประชาชนเพื่อให้พร้อมต่อการเข้ามามีบทบาทในกระบวนการนโยบายการพัฒนาในอนาคตร่วมกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

สมมติฐานที่ 1 เพศ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 อาชีพ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 จำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเด็นในการศึกษาเน้นการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ 2) ความร่วมมือกันในการทำงานอย่างใกล้ชิด 3) การแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติงานอย่างแท้จริง 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ และ 5) ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินโครงการ และ ทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในประเด็น การใช้น้อย การใช้ซ้ำ และ การนำกลับมาใช้ใหม่

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสมุทรสาคร เทศบาลตำบลท่าจีน องค์การบริหารส่วนตำบลพันท้ายนรสิงห์ และ องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระเจ้า

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา 1 พฤศจิกายน-30 ธันวาคม พ.ศ. 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ Pearson's Moment Product Correlation

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว กับ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์รกรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ 2) ความร่วมมือกันในการทำงานอย่างใกล้ชิด 3) การแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติงานอย่างแท้จริง 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ และ 5) ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินโครงการ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วย 1) การใช้น้อย (Reduce) 2) การใช้ซ้ำ (Reuse) และ 3) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษา จำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

1. สรุปข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 และ เพศทางเลือก จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาคืออายุระหว่าง 46-60 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 อายุระหว่าง 31-45 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ นักเรียนหรือนักศึกษา มากที่สุด จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ธุรกิจส่วนตัวหรืออาชีพอิสระ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 เกษตรกร จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และอาชีพอื่นๆ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว 20,001-40,000 บาท มากที่สุดจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาคือ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 และไม่เกิน 20,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว 4-6 80 บาท มากที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาคือ ไม่เกิน 3 คน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และ 7 คนขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

2. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ 1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

วัตถุประสงค์ 2 เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29

วัตถุประสงค์ 3 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา พบว่า

เพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อายุที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัวที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ 4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ที่ 1 ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับธนกร ษะยัม และคณะ (2565: 442-445) ที่เห็นว่า มีหลายปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษทางสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยในชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ประชาชนในพื้นที่อยู่ในเขตที่มีสภาพแวดล้อมเชิงอุตสาหกรรมและพื้นที่อยู่อาศัยทำให้มีปริมาณขยะมากความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความร่วมมือในการทำงาน การติดตามงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างอาจารย์รู้ถึงปัจจัยเหล่านี้ในระดับปานกลาง

ขณะที่ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ที่พบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับมาลัย เอี่ยมจำเริญ (2557:24-27) ที่เห็นว่า ความคิดของประชาชนนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะประชาชนในพื้นที่อยู่ในเขตที่มีสภาพแวดล้อมเชิงอุตสาหกรรมและพื้นที่อยู่อาศัยทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์รู้ถึงนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครในระดับปานกลาง

นอกจากนั้นผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการวิจัยดังกล่าว มีความสอดคล้อง และมีความไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยอื่นๆ ได้แก่ ในประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี ยะราไสย์ และชาคริต โชติอมรศักดิ์ (2561: 2057-2061) ที่พบว่า ปัจจัยด้านเพศนั้นมีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเสียของคนดอยสุเทพ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ งานวิจัยส่วนใหญ่จะพบว่า ความแตกต่างนี้ส่วนหนึ่งมาจากเพศหญิงอาจให้ความสำคัญกับปัญหาใกล้ตัวในชุมชนมากกว่าเพศชาย ขณะที่ประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนกร ษะยัม และคณะ (2565: 442-445) ที่พบว่า โดยอายุมีผลต่อการจัดการมลพิษทางสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยในชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะอายุในช่วงวัยที่กำลังศึกษาจะได้รับการสอนและการย้ำในประเด็นสิ่งแวดล้อมจากสถานศึกษา และในประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลักษณะาวดี บุญยะศิรินันท์ (2558: 7-9) โดยประสบการณ์ในอาชีพมีผลต่อการพัฒนาธุรกิจเพื่อเข้าสู่ธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ที่เป็นเช่นนี้เพราะบางอาชีพจะมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะแตกต่างกัน และในประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้าน

สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลัย เอี่ยมจำเริญ (2557: 24-27) โดยรายได้นั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงจะให้ความสำคัญและสามารถจัดการกับขยะได้ต่างกันจากกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า และในประเด็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัวที่แตกต่างกันมีทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดำรัสศิริ ศิลปพัฒนานันท์ และ ชญานันท์ เผ่าศรีเจริญ (2559: 124-127) ที่พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนนั้นมีผลต่อการบริหารจัดการโครงการโรงงานกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่เป็นเช่นนี้เพราะจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากย่อมส่งผลต่อปริมาณขยะครัวเรือนที่จะต้องจัดการ

นอกจากนั้นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณพาหาสิงห์ และสัมพันธ์ พลภักดิ์ (2561: 139-142) ที่พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการนั้นมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับ อนันต์ ตั้งเจียมศรี (2555: 109-112) ที่พบว่า แนวทางการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญต่อทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ปัจจัยความสำเร็จได้แก่ การมีส่วนร่วม การติดตามประเมินผล การทำงานร่วมกัน งบประมาณ การแปลงเป้าหมายสู่การปฏิบัติ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในเชิงทฤษฎีและประชาชนรับรู้ในความสำคัญของปัจจัยดังกล่าว

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ผลของการวิจัยนี้ช่วยอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับทัศนคติของประชาชนต่อนโยบายการบริหารจัดการของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนผู้ที่อยู่ในฐานะของการเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากนโยบาย กระบวนการเชิงนโยบายดังกล่าวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญของการยอมรับจากประชาชนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินการของรัฐให้ประสบผลทั้งในมิติประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งการประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ ถึงประโยชน์จากการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างเป็นระบบ
 - 1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างยั่งยืน เช่น การจัดทำโครงการธนาคารขยะที่ต่อยอดเป็นวิสาหกิจชุมชน

การจัดโครงการประกวดชุมชนสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และการสร้างแรงจูงใจด้านรายได้จากการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยสร้างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารที่มาจากตัวแทนชุมชนต่างๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยนี้เน้นศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และจำนวนผู้พักอาศัยในครอบครัว เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อสังคม การรับสื่อในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

2.2 การวิจัยนี้เน้นการศึกษาเฉพาะปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เท่านั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหารจัดการที่ดี และอิทธิพลของศาสนา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2563). **คู่มือปฏิบัติการ 3 ใช้ (3R) เพื่อจัดการขยะชุมชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.pcd.go.th/garbage/>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมควบคุมมลพิษ. (2559). **แผนปฏิบัติการ“ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ 1 ปี (พ.ศ.2559 – 2560)**. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ.
- ดำรงศิริ ศิลปวัฒนานันท์ และ ชญานันท์ เผ่าศรีเจริญ. (2559). การประเมินผลการจัดการโครงการโรงงานกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่. **วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ**. 26(1): 107-128.
- ธนกร ฮะยัม ภคมน โภคะธีรกุล รัชยา ภักดีจิตต์ และสุพัตรา ยอดสุรางค์. (2565). การจัดการมลพิษทางสิ่งแวดล้อมด้านขยะมูลฝอยในชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 16(3): 431-446.
- มนตรี ยะราไสย์ และชาคริต โชติอมรศักดิ์. (2561). คนดอยสุเทพกับการจัดการน้ำเสียแบบมีส่วนร่วม. **Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ**. 11(1): 2050-2062.
- มาลัย เอี่ยมจำเริญ. (2557). การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางไฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี**. 8(15): 22-27.
- ลักษณะาวดี บุญยะศิรินันท์. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแนวทางการพัฒนาธุรกิจเพื่อเข้าสู่ธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ในประเทศไทย. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**. 7(1): 1-10.
- สุพรรณษา พาหาสิงห์ และ สัมพันธ์ พลภักดี. (2561). การบริหารจัดการด้านการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแหวน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. **วารสาร EAU HERITAGE**. 8(1): 132-142.
- อนันต์ ตั้งเจียมศรี. (2555). แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรของจังหวัดลำปาง. **Industrial Technology Lampang Rajabhat University Journal**. 5(2): 103-112.

